

HLAS INDIVIDUALITY, PSYCHOSOMATICKÉ POJETÍ HLASOVÉ VÝCHOVY

Petr Špaček

Válková, Vyskočilová: *Hlas individuality, psychosomatické pojetí hlasové výchovy*.
Praha : AMU 2005, 119 s., ISBN 80-7331-034-1.

V dnešní době se velmi často setkáváme s hlasovými problémy a poruchami u všech skupin hlasových profesionálů. A protože do této skupiny patří i pedagogové, jimž čím dál častěji činí nedostatečně disponovaný hlas schopnost ovládnout prostor, považuji za užitečné seznámit širší veřejnost s publikací, která oslovuje studenty herectví DAMU, a dle mého názoru má jistě co říci i studentům pedagogických fakult, hlasovým profesionálům i všem ostatním zájemcům o zpěv a řeč.

Publikace byla vytvořena autorskou dvojicí, doc. Libuší Válkovou a doc. PhDr. Evou Vyskočilovou, CSc., která přednáší na DAMU v Praze na Katedře autorské tvorby a pedagogiky. Doc. Válková pracuje jako vedoucí pedagog hlasové výchovy i jako členka oborové rady, přednášející a školitelka uvedené disciplíny v Ústavu pro výzkum a studium autorského herectví při této katedře. Doc. Vyskočilová na katedře vyučuje povinný předmět Psychologie inteligence a tvořivosti a volitelné předměty Psychologie emocí, Sociální psychologie a Práce se skupinou a ve skupině.

Publikace je složena ze dvou samostatných částí. První z nich je napsána doc. Libuší Válkovou – *Hlas individuality* – a je tvořena 21 kapitolami (63 stran). Druhá část doc. PhDr. Evou Vyskočilovou, CSc. – *Psychosomatické pojetí hlasové výchovy* – obsahuje 15 kapitol (26 stran). Kniha je napsaná co nejstručněji, velmi zřetelně a jasně definuje názory obou autorů na danou problematiku, hojně využívá citací z jiných hodnotných publikací.

Doc. Válková se ve své části zabývá aspekty zmapování současné situace v oboru hlasová výchova, přes vývoj v hlasovém výzkumu, problematiku pěvecké terminologie, vlivu psychiky a emocí na hlas, hlasotvorných anatomických dispozic, až po metodiku vedoucí k rozpoznání hodnot a kvality hlasu i po rozpoznání jeho handicapů či defektů.

Docentka Válková klade hlavní zřetel při tvorbě hlasu na vzájemnou propojenost, vyváženost a koordinační harmonii všech základních hlasových složek –

dechovou, hlasotvornou, artikulační a psychosomatickou. Rovněž mottem celé publikace je snaha zdůrazňovat hlasovým pedagogům jejich poslání – „...stavět hlasový orgán výlučně na základě přírodních zákonitostí v harmonickém propojení s psychickými podněty...“.

Doc. PhDr. Eva Vyskočilová, CSc., se soustřeďuje na problematiku intencio-
nální výchovy k hlasu. Poukazuje a nabádá studenty mj. k pozorování účinků
hlasů, zvuků na druhé a schopnost vnímat a rozpoznávat v hlase druhého jeho
vnitřní rozpoložení i hlasové nedostatky. Soustřeďuje pozornost na práci s ne
zcela uvědomělými reakcemi studentů. Rovněž se zabývá ve své publikaci vzta-
hem příčin a důsledků, vztahem cíle a prostředků.

Doc. PhDr. Vyskočilová, CSc., pro názorné doplnění a vyložení konkrétní
problematiky hojně využívá příkladů reflexe studentů na výuku hlasové výchovy
na KATaP DAMU.

Obě autorky se snaží poukázat a navodit obecná pravidla studentům, která
jim pomohou najít svůj vlastní hlas. K tomuto účelu je nutné, aby studenti dozrá-
li na takovou úroveň hlasové vnímavosti, aby byli schopni svůj hlas rozpoznat
mezi jinými, jenž také produkují.

Z těchto výše uvedených důvodů považují tuto publikaci za podařenou a vel-
mi ji doporučují všem studentům zpěvu, všem budoucím i stávajícím hlasovým
profesionálům, zvláště všem zájemcům o získání svého vlastního hlasu – „Hlasu
individuality“.